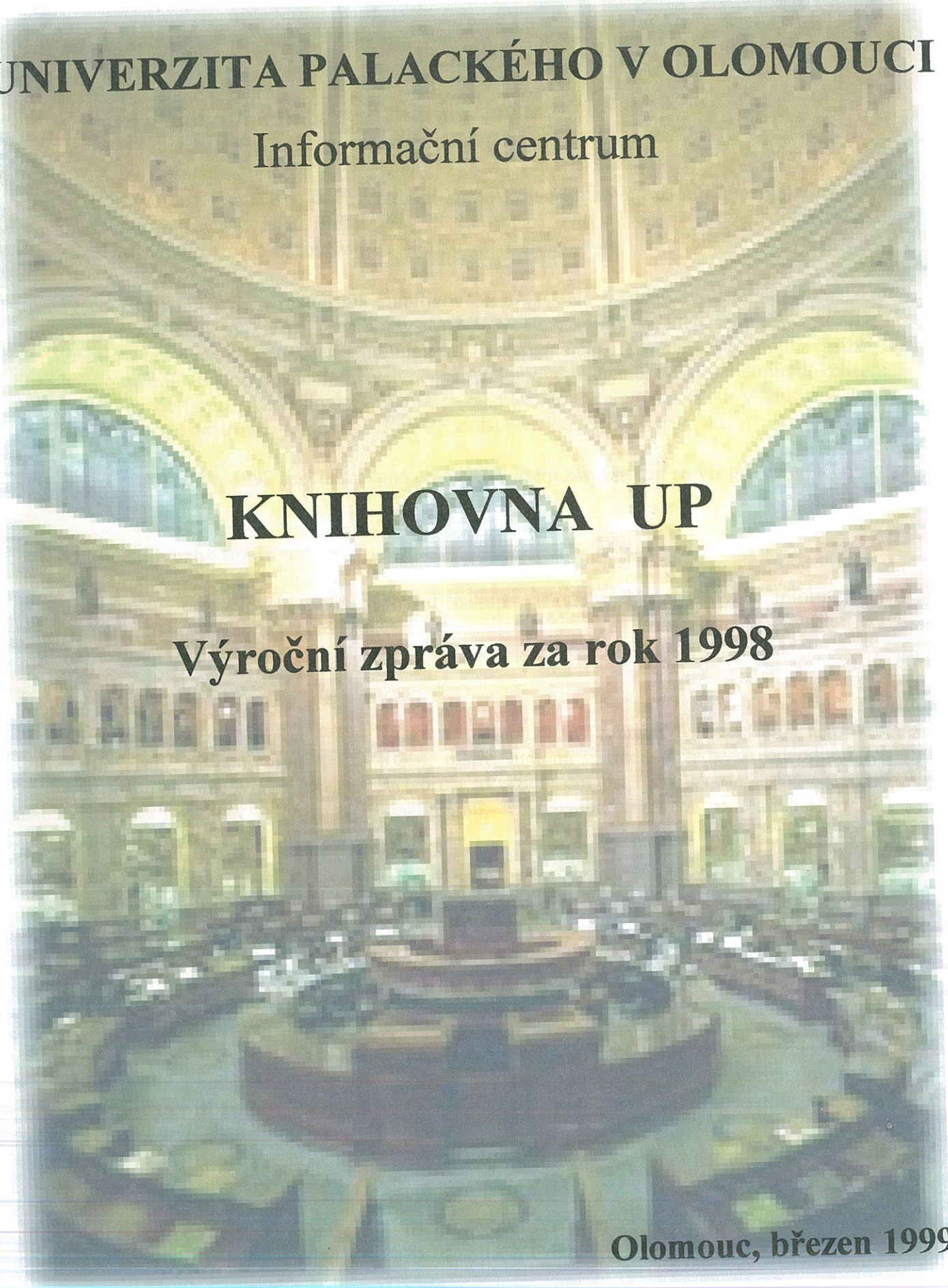

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Informační centrum

KNIHOVNA UP

Výroční zpráva za rok 1998

Olomouc, březen 1999

Zpráva o činnosti knihovny UP v roce 1998

KUP je tvořena v současné době Ústřední knihovnou a knihovnicko-informačními středisky na fakultách CMTF, FTK, PF a PřF. IS LF, které bylo až do r. 1998 součástí KUP se osamostatnila a stalo se součástí IC LF.

Pracoviště KUP byla v roce 1998 stabilizována a vyvíjela úspěšně svoji činnost. Znatelně přibyl počet čtenářů, kteří si zvykli navštěvovat všechny knihovny, které jsou součástí KUP. Začal se projevovat nedostatek studijních míst pro uživatele. Tuto situaci pomohlo částečně řešit otevření studovny matematických oborů v Olomouci-Hejčíně. Po kompletním dokončení přestavby Zbrojnice se zvýší počet studijních míst Ústřední knihovny o 160. V současné době probíhající rekonstrukce studovny v KIS PF zvýší počet studijních míst také.

V ÚK působí od r. 1997 specializovaná pracoviště, která zabezpečují servis pro celou KUP.

Oddělení tvorby fondu

Zabezpečuje komplexní servis v oblasti nákupu a odborného zpracování informačních dokumentů pro všechna pracoviště KUP.

Akvizice

Centrální akvizice objednává a nakupuje domácí a zahraniční odbornou literaturu, audiokazety, videoprogramy, CD ROM, mapy, atd. na základě požadavků od odborných informačních pracovníků (tzv. supervizorů). Akviziční činnost (přijetí požadavku, sestavení objednávky, příjem informačních dokumentů, fakturování, urgence) se realizuje pomocí systému Tinlib.

V roce 1998 byl

- počet vyřízených požadavků 3929
- počet faktur 684
- počet darovaných knih 1520

Jmenná a předmětová katalogizace

Zpracovává knihovní fond do systému Tinlib v rutinním provozu již druhý rok. Jmenná a předmětová katalogizace zpracovává nové přírůstky všech druhů informačních dokumentů (vyjma časopisů) pro všechny knihovny IC UP. Dále zpracovává půjčované knihy, které byly dosud pouze registrovány.

V roce 1998 byl

- počet zpracovaných přírůstků 6200
- počet zpracovaných knih z Katedry slavistiky 440
- počet zpracovaných knih po revizi 15000
- počet zpracovaných klasifikačních hesel za obor muzikologie 24

Časopisy

Toto oddělení zajišťuje na základě požadavků centrální objednávání a zpracování všech periodik pro KUP.

V roce 1998 byl

- počet vyřízených položek 1162 (včetně LF)
- počet objednaných titulů 863
- počet faktur 297
- počet urgencí 389
- počet zkatalogizovaných časopisů (jednotky) 10194

Retrokatalogizace

Má za úkol postupně do souborného katalogu zpracovat knižní fond přestěhovaný a uložený v Ústřední knihovně UP, který dosud nebyl zachycen v elektronické podobě. V únoru 1998 byla dokončena kompletní registrace knihovního fondu uloženého ve skladech ÚK UP a provedena rozšířená retrokatalogizace vybraného souboru knih. Oddělení pomáhalo registrovat do souborného katalogu knižní fond z vybraných informačních středisek a pomáhá s přípravnými pracemi při katalogizaci nezpracovaných časopisů.

V roce 1998 byl

- počet zpracovaných retrozáznamů v ÚK 5460
- počet zpracovaných retrozáznamů v knihovně informatiky PřF 10060

Oddělení automatizace

Zabezpečuje komplexní správu serverů KUP, údržbu systému Tinlib, tisk přírůstkových čísel, signatur a registračních čísel čtenářů, provádí kontrolu dat v souborném katalogu, vyvíjí další kontrolní programy pro různé moduly Tinlibu.

Pracovníci oddělení získali v roce 1998 grant na „Publikační server“ a za finance takto získané byl zakoupen server, na kterém bude umístěn katalog publikačních prací pedagogů a vědeckých pracovníků UP. Data budou naplňována do databáze OBD, kterou nakoupilo IC UP ze svého rozpočtu. Pracovníci se podíleli na řešení grantu Current Contents Connect spolu s Masarykovou univerzitou a Univerzitou Karlovou.

KUP je účastníkem projektu MOLIN, v jeho rámci získala od Mellonovy nadace peníze na zakoupení 53 počítačů. Pracovníci oddělení oživují a instalují všechny počítače v KUP.

Oddělení spolupracuje na vývoji paralelního prohlížeče mezi knihovnickými systémy univerzitních a vědeckých knihoven vybavených systémy Tinlib a Aleph. Spolupráce probíhá v rámci grantu „Heterogenní virtuální WWW-katalog Aleph-Tinlib“.

Oddělení zpracovává průběžné statistiky návštěv čtenářů, výpůjček a akvizice dokumentů. Pracovníci oddělení spolupracují s NK při vývoji celostátního souborného katalogu.

Pracovníci oddělení provádějí:

- pravidelné archivace modulů Akvizice, Správy seriálů, Výpůjčního protokolu
- údržbu WWW stránek KUP
- školení začátečníků
 - základy práce s počítačem
 - základy práce v Tinlibu
 - práce v modulu Výpůjční protokol
 - provádění testů vyškolených pracovníků

Oddělení knihovnických a bibliograficko-informačních služeb

Oddělení výpůjčky

Od 1.1. 1998 byla rozšířena provozní doba ÚK do 22 hodin a práce knihovníků byla rozdělena do dvou směn. V první polovině roku se pohybovala průměrná návštěvnost knihovny kolem 300 čtenářů denně. Dle statistiky přicházelo nejvíce čtenářů uprostřed týdne, nejméně v pátek. V druhé polovině roku se počet čtenářů podstatně zvýšil až na 750 denně. Od září bylo do tohoto oddělení přijato 6 nových pracovníků, takže byl zvýšený nápor na poskytování základních informačních služeb po všech stránkách zajištěn. Významnou součástí práce tohoto oddělení je skupinová práce se čtenáři. Pro 1. ročníky byly pořádány úvodní přednášky o organizaci knihovny doplněné prohlídkou Ústřední knihovny. Pro vyučující byla v prostorách ÚK uvolněna tzv. seminární místnost, ve které může probíhat výuka, při níž je potřeba využívat literatury označené jako „prezenčně“. V prostorách volného výběru jsou pro uživatele k dispozici 3 kopírovací stroje

Meziknihovní výpůjční služba

Meziknihovní výpůjční činnost byla zajišťována komplexně pro celou KUP, kromě FTK.

Bibliograficko-rešeršní služba

V průběhu roku byly zpracovány rešerše pro potřeby vyučujících a postgraduálních studentů ze síťových zdrojů jako je Current Contents Connect, STN International, a volně přístupných informací na Internetu i z vlastních zdrojů, které tvoří databáze na CD ROM. Ve spolupráci s některými vyučujícími bylo zkušebně zahájeno zřizování SDI profilů, které bude uživatelům nabídnuto v roce 1999. V rámci informační výchovy uživatelů byly pro studenty i učitele připraveny kurzy práce s databázemi CCC, které se uskutečnily v prosinci.

Oddělení ochrany fondu

V průběhu roku 1998 pracovníci oddělení připravili k odpisu z knihovního fondu zaniklých IS 14638 knihovních jednotek, které byly silně poškozené nebo zastaralé. Zároveň bylo z fondu volného výběru knihovny vyřazeno 533 položek pro jejich silné opotřebení a nemožnost opravy. Opraveno novou vazbou bylo 727 publikací a svázáno 19 titulů časopisů. Ve spolupráci s Oddělením tvorby fondů byla zahájena hloubková revize knihovního fondu umístěného ve volném výběru. Fyzický fond je revidován v souvislosti s kontrolou a opravami počítačových záznamů knih. Revizí do konce roku prošlo 20555 knihovních jednotek.

Oddělení zajišťuje služby distribuce pro celou KUP, zajišťuje výpůjční služby z fondů uložených ve skladových prostorách knihovny, kde je soustředěno 195000 publikací. Současně je tam umístěno 856 titulů časopisů s 26000 svazky. Do služeb oddělení je zahrnut provoz šatny, který se v průběhu roku značně zkomplikoval po obrovském nárůstu návštěvnosti, kdy se výrazně projevila nedostatečná kapacita šatny.

Oddělení zajišťuje služby podatelny a spolupracuje s oddělením PO BOZP RUP v zajištění provozu budovy po stránce požární ochrany a oddělením správy budov RUB v odstraňování drobných technických závad v objektu.

Knihovnicko-informační střediska

Ve všech střediscích probíhalo elektronické půjčování knih ze souborného katalogu (vyjma KIS PřF) a ostatní činnosti spojené s výpůjčními službami. Knihovníci poskytují uživatelům všechny druhy informací o fondu knihovny, o zdrojích na Internetu, o vyhledávání v souborném katalogu. Pomáhají též v přístupných databázích na CD ROM. Připravili podklady pro tvorbu WWW stránek a informačních letáků KIS. V KIS se provádějí retrospektivní a průběžné rešerše z bibliografických databází. Vedoucí KIS posílají požadavky na nákup dokumentů do oborové knihovny i do ÚK.

Knihovnicko-informační středisko CMTF

V letních měsících proběhla za pomoci brigádníků registrace knihovny biblického semináře. V období červen-srpen 1998 proběhla v knihovně stavební rekonstrukce, což znamenalo zpřístupnit stavební firmě prostory knihovny a vystěhovat veškeré zařízení včetně knihovního fondu. V té době fungovalo KIS CMTF jen omezeně v náhradních prostorách. V rámci sledování publikační činnosti učitelů se podílelo na zpracování údajů pro MŠMT. Vedoucí KIS pracuje jako supervizor za obory teologie a filozofie.

Knihovnicko-informační středisko FTK

V roce 1998 bylo zpracováno do souborného katalogu 1938 dosud nezkatalogizovaných knihovních jednotek KIS FTK. Byla prováděna excerpce článků z tuzemských odborných periodik v roce 1998. Pracovnice KIS provedly instruktáž pro 15 skupin studentů 1. ročníku, na které byli seznámeni s uspořádáním knihovny, vyhledáváním v elektronickém katalogu, a s dalšími informačními zdroji v KIS a na UP. Proběhlo 30 individuálních a skupinových lekcí práce s databázovými zdroji. V roce 1998 byla na tomto středisku prováděna MVS, která je od roku 1999 přesunuta do Ústřední knihovny. KIS zajišťuje cirkulaci odborných časopisů. Výpůjční doba byla rozšířena o 4 hod. týdně. KIS spolupracovalo s fakultou na návrhu dostavby knihovny a v rámci sledování publikační činnosti učitelů se podílelo na zpracování údajů pro MŠMT. KIS je zapojeno v činnosti International Association for Sport Information.

Vedoucí KIS pracuje jako supervizor za obory sport a medicína.

Knihovnicko-informační středisko PF

V roce 1998 bylo získáno darem 592 knih, které byly zpracovány přímo v KIS do souborného katalogu. V červenci proběhla revize knihovního fondu a reorganizace příruční knihovny. Byla vytvořena nová databáze parlamentních tisků – Parlatin. Byly provedeny přípravy na rekonstrukci knihovny PF. Byl doplňován fond odborných časopisů tak, aby se zacelily ztráty vzniklé po záplavách v roce 1997. Byl doplňován lístkový katalog – jak jmenný, tak předmětový. Byly prováděny individuální instruktáže k využívání souborného katalogu. Vedoucí KIS pracuje jako supervizor za obory právo, politologie a ekonomie.

Knihovnicko-informační středisko PřF

Na začátku roku byla zprovozněna knihovna matematických oborů v Olomouci-Hejčíně. S pomocí pracovníků oddělení tvorby fondu byla provedena registrace knižního fondu. Začátkem roku byla zprovozněna ministudovna v kanceláři knihovny včetně počítače, který umožňuje přístup k Internetu. Byla prováděna mezinárodní výměna sborníku AUPO. Byla průběžně prováděna distribuce fondu z depozitáře knihovny fyziky ze skladu v Holici. Byla provedena koncepce obnovy KIS PřF, která by mohla být provedena po přestěhování CVT do Zbrojnice. Vedoucí KIS pracuje jako supervizor za přírodovědné obory.

Další činnost KUP

- V Karlově byl uspořádán seminář knihovníků.
- KUP uspořádala Celostátní setkání uživatelů knihovního systému Tinlib. Setkání se zúčastnilo 180 knihovníků a informačních pracovníků včetně zahraničních hostů.
- Účast na celostátní konferenci Infomedia.
- Účast na celostátní akci „Týden knihoven“ – včetně generální amnestie pro všechny čtenáře, kteří vrátili vypůjčené dokumenty v tomto týdnu.
- Účast na celostátní konferenci „Knihovny současnosti '98“ dvěma aktivními příspěvky.
- Účast na PEW '98 ve Vysokých Tatrách.
- Účast na poradě vysokoškolských knihoven.
- Účast na setkání právnických fakult.
- Účast na Mezinárodním knižním veletrhu v Paříži.
- Účast na Mezinárodním knižním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem.
- Pořádání výstavy zahraničních knih firmy Starman.
- Uspořádání semináře s firmou SilverPlatter.
- Pracovníci průběžně navštěvovali školení, která jsou potřebná k odbornému zajištění provozu a k vlastnímu sebevzdělávání.
- Uspořádání přednášky paní Sylvy Šimsové, knihovnice z Londýna.
- Uspořádání přednášky o základech knihovnictví pro začátečníky.
- Vytvoření informačních letáků o Ústřední knihovně a o vyhledávání v souborném katalogu.

TABULKY

Tab. I Personální obsazení Knihovny UP - stav k 31.12.1998

	Správce systému	Systém. knihovník	Knihovník	Informační specialista	Pomocná síla
CMTF			2		
FTK			3		
PF			2		
PřF			2	1	0,75
UK	2	1	34,67	1	
	2	1	43,67	2	0,75

	Počet studentů na fakultě	Akce* v ÚK a IS fakult
CMTF	600	20
FTK	1170	45
PF	657	12
PřF	2084	3
FF	2886	
PdF	3380	
UK		57
	10777	137

* Vzdělávací a výchovné akce pro uživatele

Tab. III. Knihovní fondy

a) Knihovní jednotky vedené v přírůstkových seznamech

IS	Pohyb fondu v roce 1998			
	Stav fondu k 31.12.1997	Přírůstky	Ubytky	Celkem
CMTF	9061	4800	0	13861
FF	0	0	0	0
FTK	13153	642	82	13713
PF	4118	924	2	5040
PdF	2150	83	133	2100
PřF	86753	466	1764	85455
UK	245447	4583	15269	234761
Celkem	360682	11498	17250	354930

Knihy, které byly zakoupeny pro katederní knihovny, nejsou v této statistice podchyceny

b) periodická literatura

IS	Časopisy odebírané v r. 1998				Tituly trvale uchovávané v IS			
	tuzemské - zahraniční		celkem		tuzemské - zahraniční		celkem	
	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů	počet titulů
CMTF	42	31	73	27	28	28	55	55
FF	125	96	221	120	94	94	214	214
FTK	50	66	116	115	107	107	222	222
PF	60	14	74	52	12	12	64	64
PdF	159	90	249	21	69	69	90	90
PřF	88	204	292	488	1144	1144	1632	1632
UK	0	0	0	0	0	0	0	0
	524	501	1025	823	1454	1454	2277	2277

c) netištěné informační materiály

IS	Mikromédia	Databáze	AV materiály	Ostatní
CMTF	0	6	42	0
FF				
FTK	6	6	515	
PF	0	5		
PdF		15	35	
PřF	53835	6	4	0
UK	0	6		
Celkem	53841	38	596	0

Tab. IV Služby

IS	Registr. uživatelé	Počet rešerší on-line	Počet rešerší v IS	MVS	Počet studoven	Počet ve stud.	míst
CMTF	162	0	0	0	4		30
FTK	726	13	19	242	1		17
PF	385	0	0	0	1		18
PřF	202	12	4	0	3		12
UK	2282	110	255	1718	2		186
CELKEM	3757	135	278	1960	11		263

Výpůjčka v Knihovně UP probíhá elektronicky do souborného katalogu.

Celkový počet výpůjček v r. 1998 - 36993

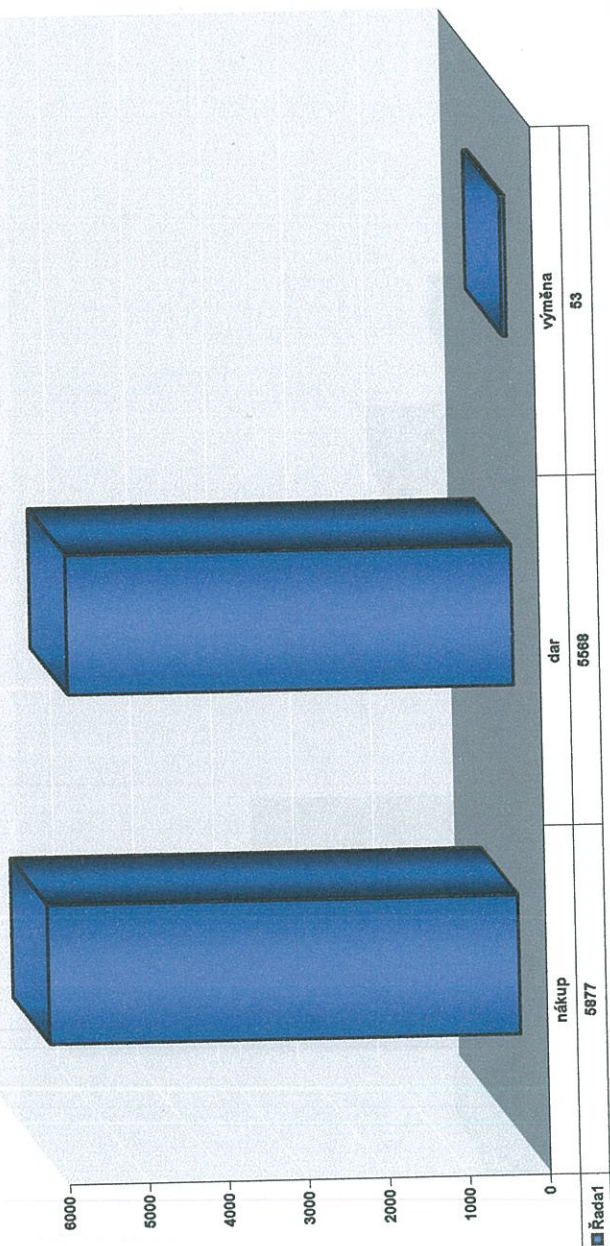
Tab. V Výpočetní technika

IS	PC	tiskárny	CD ROM server	CD player	ROM
CMTF	5	4			2
FTK	5	3			4
PF	4	2			1
PřF	4	3	0		2
UK	50	10	1		4
CELKEM	68	22	1		13

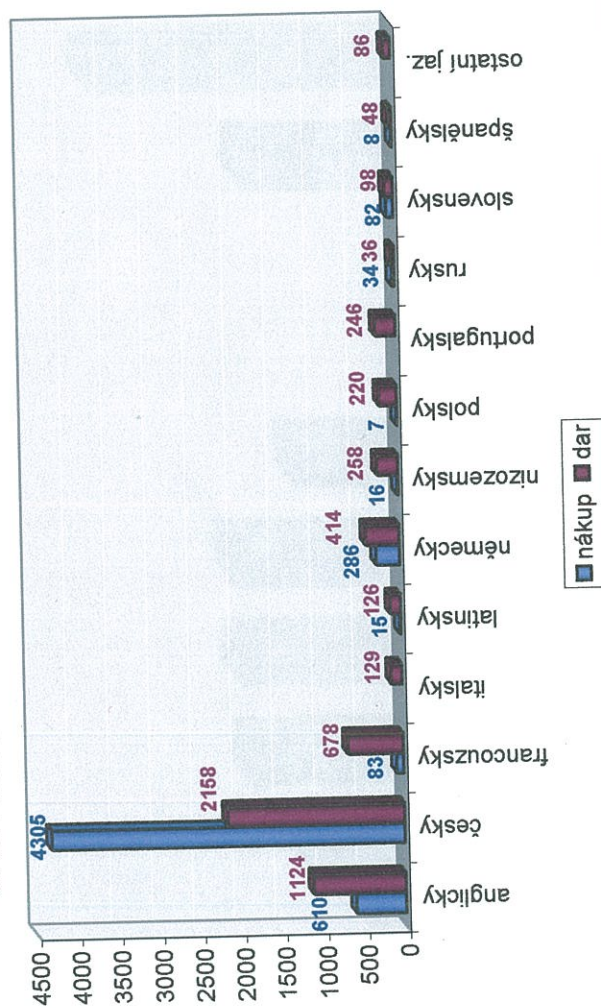
Tab. VI Reprografie - Tisk - Fax

IS	Počet reprogr. zař.	Počet xerokopii	Mikrofilm. polička	Svitkový a tech. film	Tisky laser. tisk.	na odesl. zpráv	Výnosy z reprogr. služeb
CMTF	0	0	0	0	0	0	0
FTK	1	30800					16969
PF	1	50400					47824
PřF	2	20476	0	0	0	0	23862
UK	3	314447					227325
CELKEM	7	416123	0	0	0	0	315980

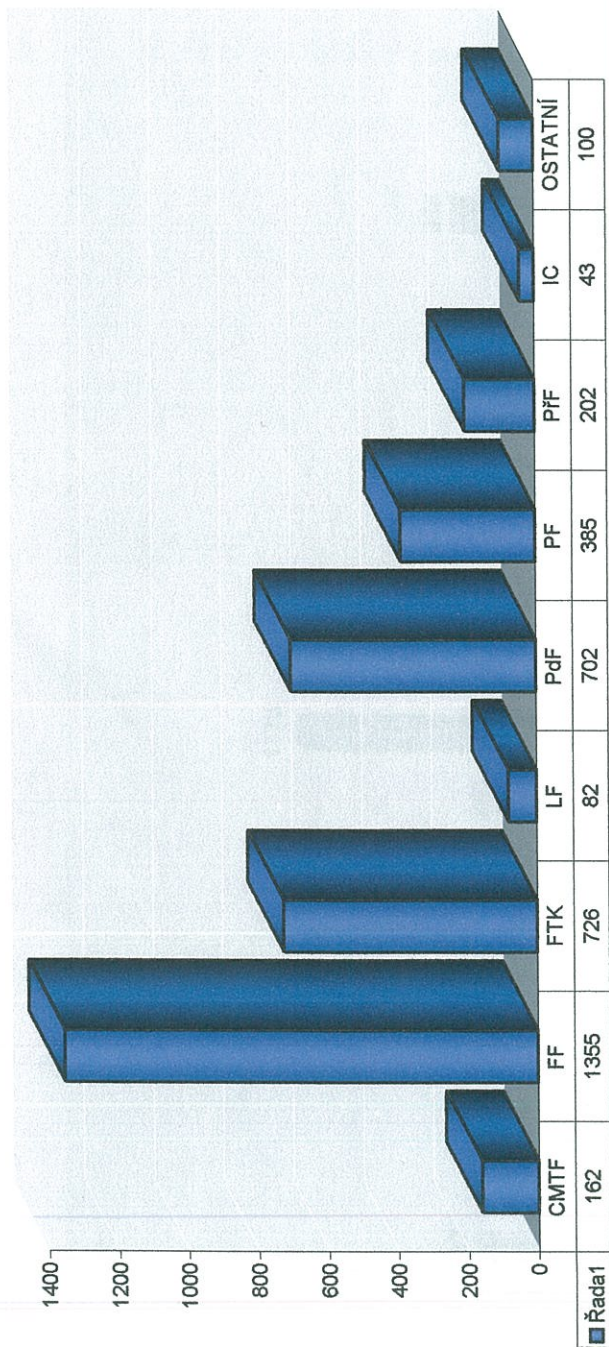
ZPŮSOB NABYTÍ DOKUMENTŮ V KUP

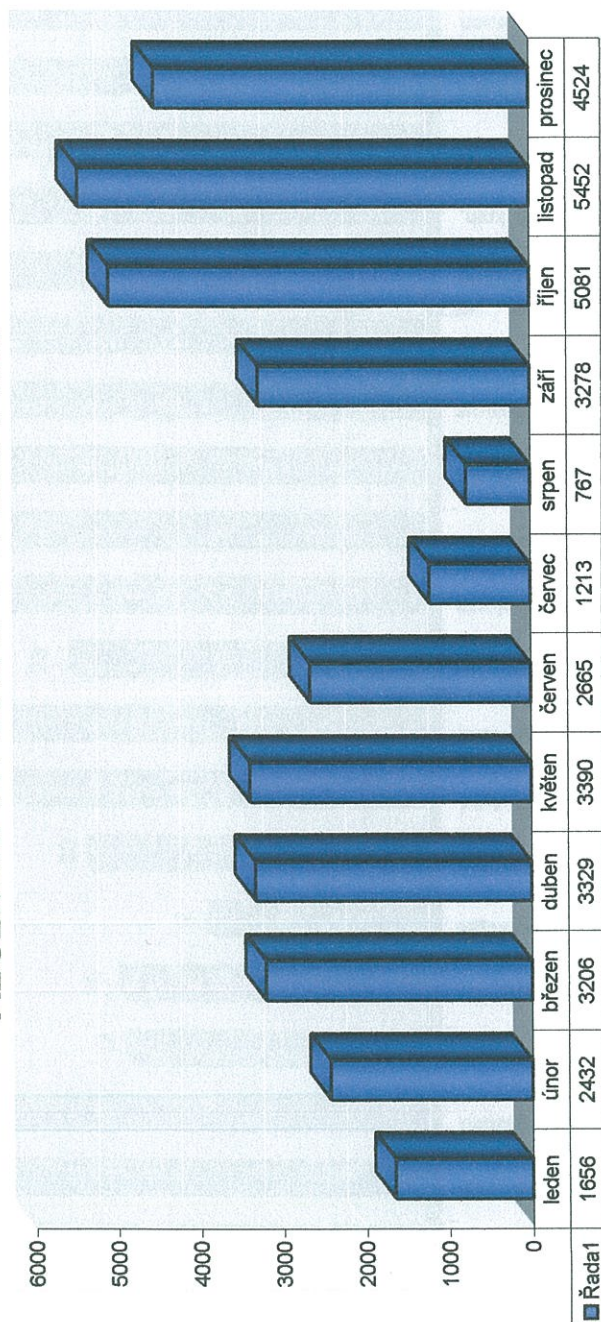
JAZYKOVÝ PROFIL LITERATURY V KUP V r. 1998

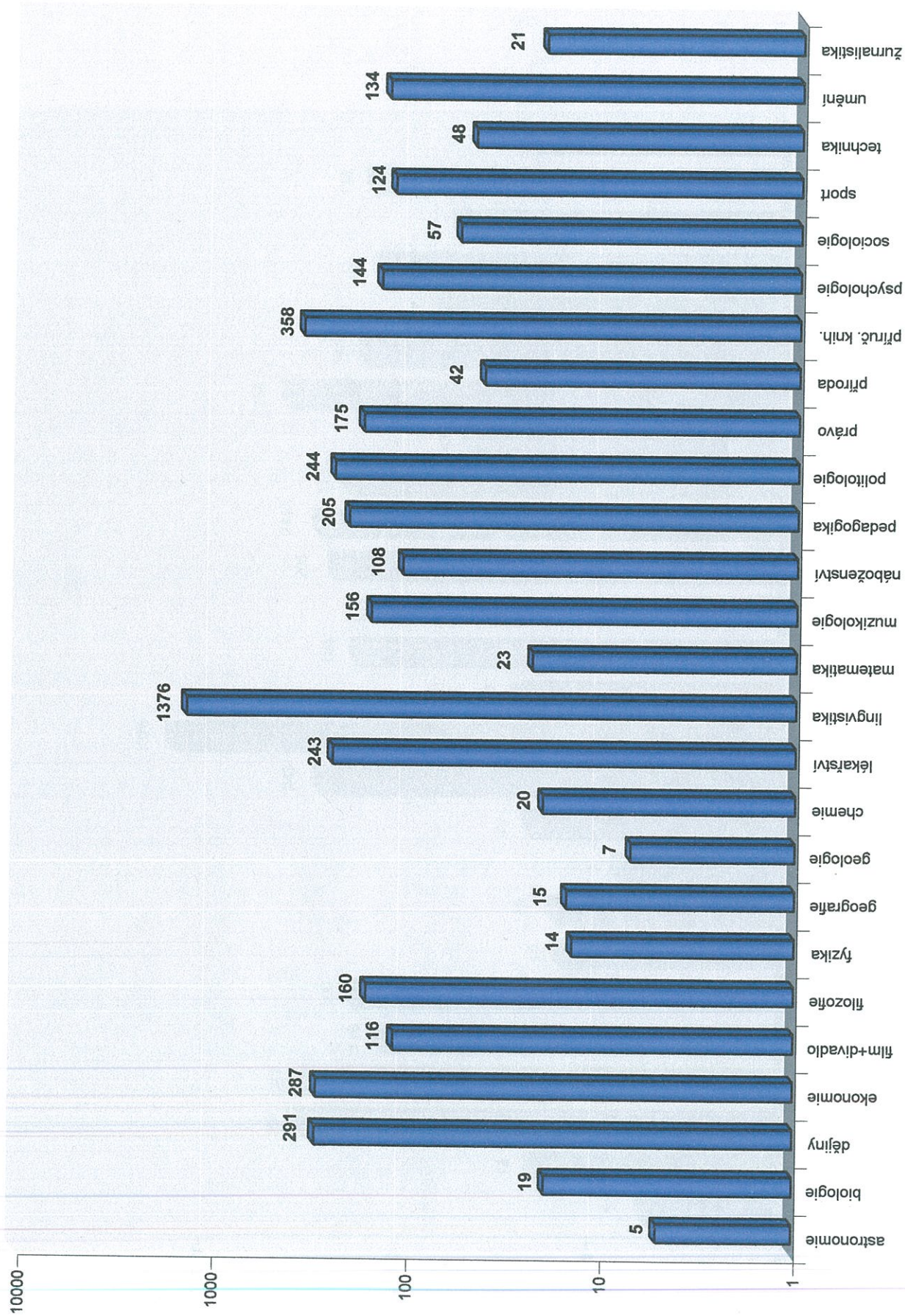
ČTENÁŘI ZAREGISTROVANÍ V r. 1998 V KUP

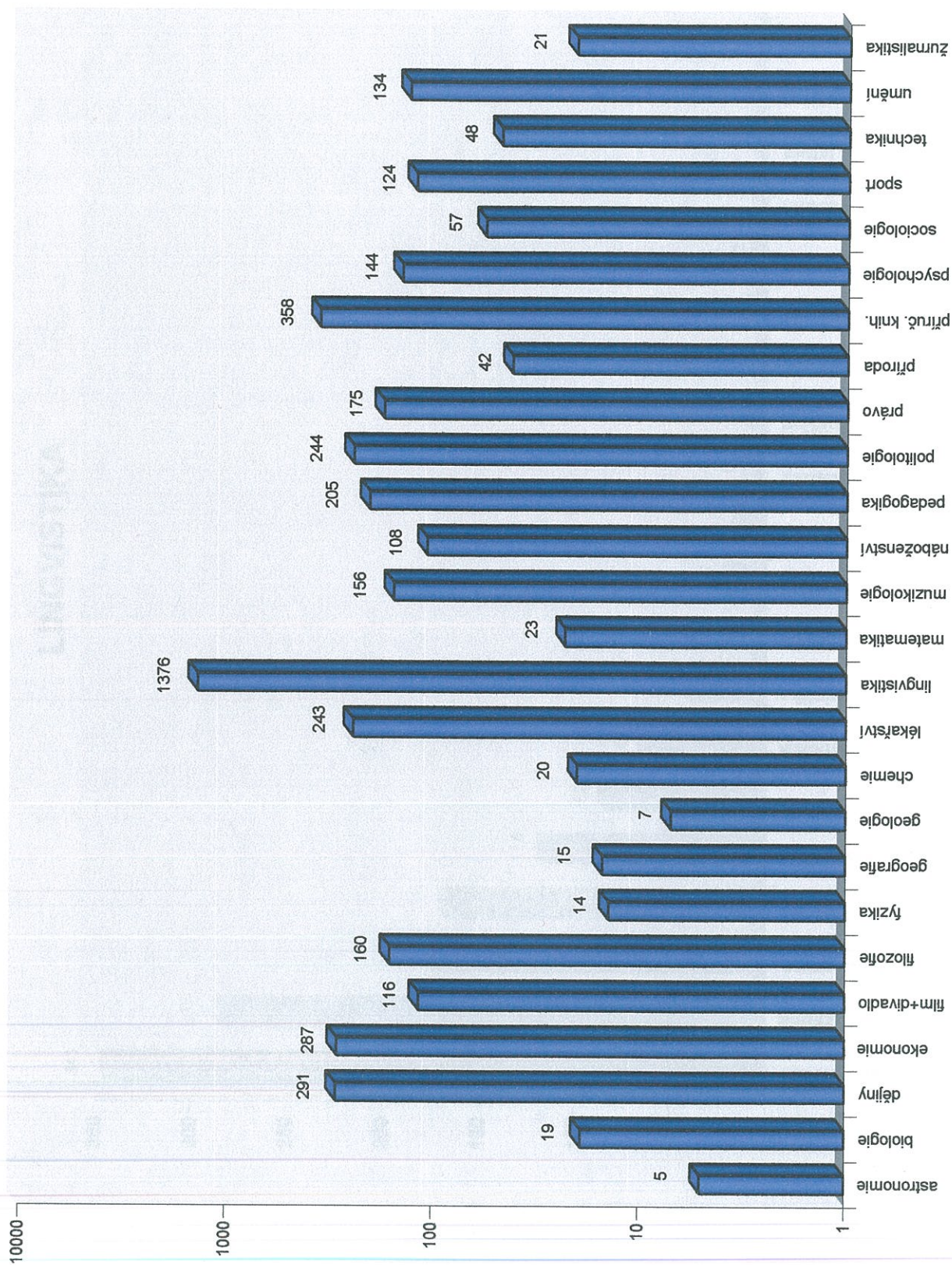
ABSENČNÍ VÝPŮJČKY V r. 1998 V KUP

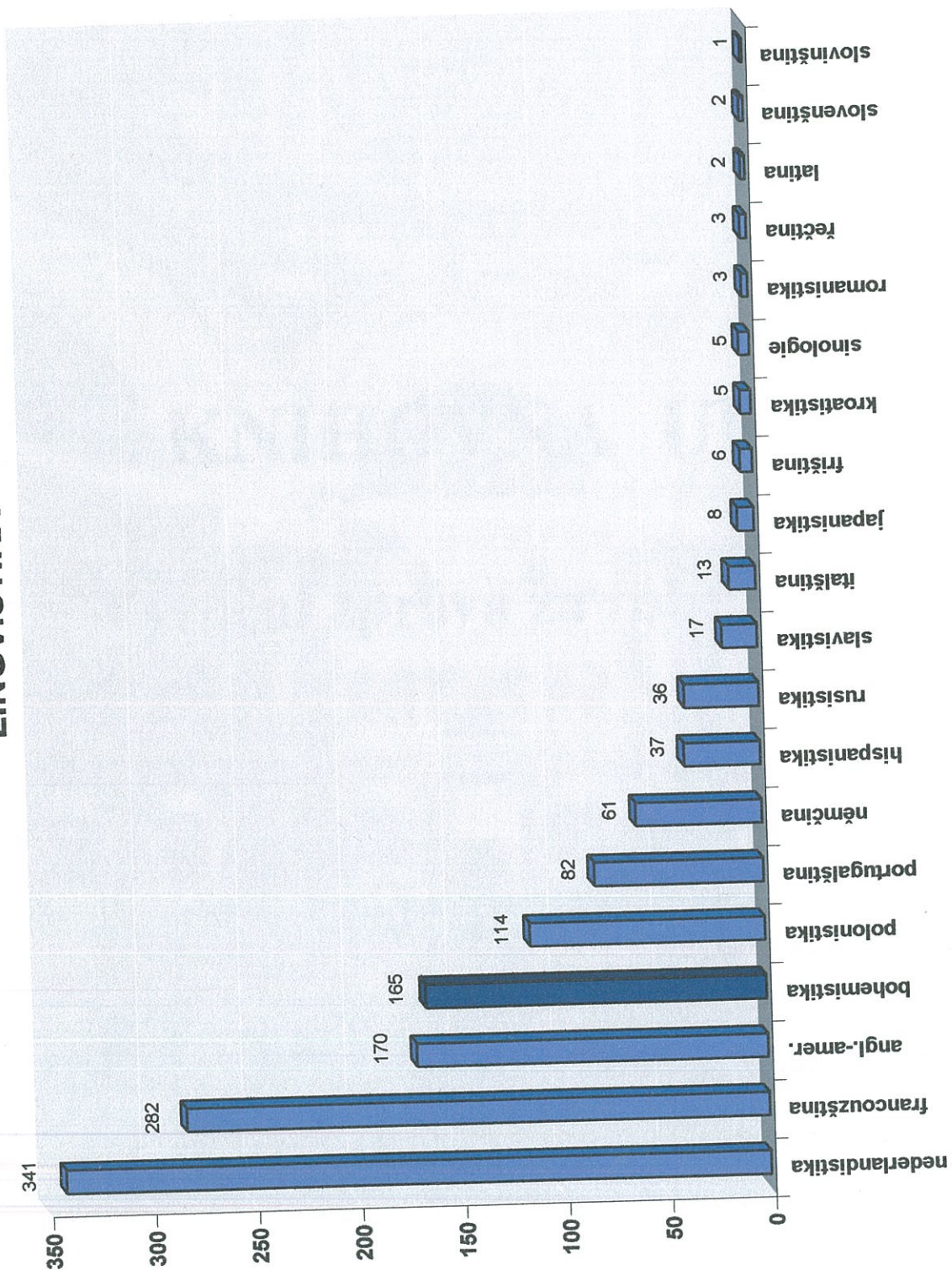
OBOROVÝ PROFIL PŘÍRŮSTKŮ V R. 1998 V KUP (ÚK, IS CMTF, FTK, PF, PŘF)

OBOROVÝ PROFIL PŘÍRŮSTKŮ V R. 1998 V ÚK

LINGVISTIKA

dar
nákup